

15.12.2022

Dnro 20286/03.04.04.19/2021

Asia Ympäristönsuojelulain mukainen valvonta ja hallintopakko

Muutoksenhakijat

[REDACTED]

Vastapuoli

[REDACTED]

Päätös, josta valitetaan

Kirkkonummen rakennus- ja ympäristölautakunta, 26.01.2021 § 24

Asian taustaa

Kirkkonummen ympäristönsuojeluyksiköltä on pyydetty keväällä 2019 tapaamista liittyen kenneltoiminnan aiheuttamiin häiriöihin naapurustossa. Tapaaminen on järjestetty 24.5.2019 Kirkkonummen ympäristönsuojeluyksikössä. Ympäristötarkastaja on käynyt paikalla 29.5.2019. Tapaamisen ja paikallakäynnin perusteella kennelin toiminnasta on pyydetty 10.9.2019 selvitystä toiminnanharjoittajalta. Selvityksen perusteella on todettu, että kennel ei harjoita liiketoimintaa eikä kyse ole myöskään laajamittaisesta harrastustoiminnasta, vaan tavanomaisesta lemmikkikoirien pidosta. Toiminnan ei ole tuolloin katsottu vaativan ympäristönsuojelulain mukaista lupaa, eikä myöskään ympäristönsuojelulain mukaisia yksittäisiä määräyksiä ole ollut tarpeellista antaa. Ympäristönsuojeluyksikkö on ilmoittanut valituksen jättäneille, että ympäristönsuojelulain nojalla mahdollisiin lemmikkikoirien aiheuttamiin häiriöihin ei ole mahdollista puuttua. Koskien kiinteistöllä sijaitsevien aitausten luvanvaraisuutta, rakennusvalvonta on ilmoittanut, että pienet rakennelmat on rakennusjärjestyksessä vapautettu luvanvaraisuudesta.

Kirkkonummen ympäristönsuojeluyksikkö on tehnyt 4.6.2020 jätetyn valituksen johdosta kiinteistölle valvontakäynnin 22.10.2020. Käynnin tarkoituksena on ollut selvittää, millaista toimintaa kiinteistöllä tosiasiaassa harjoitetaan. Kiinteistöllä oli tarkastushetkellä ulkona häkeissä kolme koiraa sekä omistajan mukaan lisäksi yksi koira sisätiloissa. Tarkastuksella on kierretty koirien ulkoilualueet sekä koirien yöpymistilat. Tarkastuksen

perusteella toiminta on vastannut aiemmin asiasta saatua selvitystä, eikä lisäselvityksille ole ollut tarvetta.

Valituksenalainen päätös

Rakennus- ja ympäristölautakunta on todennut, että kiinteistöllä ■■■■■ ei harjoiteta sellaista toimintaa, joka vaatisi ympäristölupaa tai jota olisi tarpeen rajoittaa ympäristönsuojelulain (527/2014) 180 §:n mukaisella yksittäisellä määräyksellä. Kiinteistöllä ei myöskään harjoiteta toimintaa, joka olisi maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 58 §:n tarkoittamalla tavalla asemakaavan vastaista. Kiinteistöllä sijaitsevat koira-aitaukset on vähäisenä toimenpiteenä vapautettu luvanvaraisuudesta Kirkkonummen kunnan rakennusjärjestyksen perusteella.

Perustelut

Toiminnasta saadun selvityksen ja paikallakäynnin perusteella kiinteistöllä ei harjoiteta koirahoitolatoimintaa tai ammattimaista tai laajamittaista koirien kasvatusta. Kyse on lemmikkikoirista ja harrastuksesta. Neljän lemmikki- tai harrastuskoiran pitäminen on tavanomaista asuinalueilla, joten perusteita puuttua toimintaan ympäristönsuojelulain tai maankäyttö- ja rakennuslain nojalla ei ole.

Valituksen jättäneet ovat vaatineet, että toiminnalta tulee edellyttää ympäristölupaa. Oikeuskäytännön mukaan pienimuotoista koirien kasvatukseen tai hoitoon liittyvää toimintaa ei ole pidetty ympäristöluvanvaraisena. Tämän tyyppisen toiminnan ympäristöluvanvaraisuutta on tarkasteltu muun muassa Vaasan hallinto-oikeuden 23.5.2017 antamassa päätöksessä 17/0234/3. Päätöksen mukaan koirahoitola, jossa on ollut enimmillään 19 koira ei ole aiheuttanut sellaista eräistä naapurussuhteista annetun lain (26/1920) 17 §:n mukaista haittaa, että ympäristölupaa olisi tullut edellyttää.

Hallinto-oikeus on linjannut päätöksiensä perusteella, että koirien kasvatukseen tai hoitoon liittyvän toiminnan aiheuttamia meluhaittoja voi olla tarpeen rajoittaa ympäristönsuojelulain 180 §:n mukaisilla yksittäisillä määräyksillä. Määräyksiä on kuitenkin annettu pääasiassa, jos kyse on ollut ammattimaisesta toiminnasta. Yksittäisten määräysten antaminen on tietyissä tapauksissa mahdollista myös harrastustoimintaa koskien. Vaasan hallinto-oikeuden 16.3.2017 antamassa päätöksessä 17/0106/3 katsottiin kohtuulliseksi määräys, jossa rajoitettiin neljän harrastekoiran yöaikaisia meluhaittoja loma-asuntoalueella.

Tämän valituksen kohteena olevalla kiinteistöllä koirat ovat kuitenkin yöt sisällä, eikä päiväsaikaan neljän koiran aiheuttamaa meluhaittaa voida pitää tavanomaisesta poikkeavana. Ympäristönsuojeluyksikkö ei ole selvitysten perusteella havainnut kiinteistöllä tavanomaisesta lemmikki- tai harrastekoirien kasvatuksesta poikkeavaa toimintaa, joten määräyksiä ei ole tarpeen antaa.

Rakennusvalvonnan lausunnon mukaan Kirkkonummi on maankäyttö- ja rakennuslain 126 §:n mukaisesti rakennusjärjestyksellään vapauttanut vähäisiä toimenpiteitä ja pienet rakennelmat luvanvaraisuudesta.

Kiinteistöllä koira-aitauksia käytetään lemmikkieläinten pitoon ja harrastustoimintaan. Rakennusvalvonnan tulkinnan mukaan nämä aitaukset eivät ole sellaisia rakennelmia, että niille olisi pitänyt hakea toimenpidelupaa tai että toiminta olisi maankäyttö ja rakennuslain 58 §:n vastaista.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Muutoksenhakijat ovat vaatineet, että hallinto-oikeus kumoaa tehdyn päätöksen ja palauttaa sen Kirkkonummen kunnan ympäristöyksikölle uudelleen käsiteltäväksi.

Haitan luonne huomioon ottaen Kirkkonummen kunnan ympäristöyksikkö ei ole tehnyt ennen päätöksentekoa riittävää selvitystä naapuritonttimme kennelin lainmukaisuudesta, toiminnan laajuudesta ja melun aiheuttamasta kohtuuttomasta haitasta meille naapureina ja naapuritonttien omistajina. Päätöksen perusteluissa arvio toiminnan laajuudesta ei perustu riittävään selvitykseen.

Naapuritontilla, osoitteessa [REDACTED] Veikkola Kirkkonummi, harjoitettua toimintaa mainostetaan internetissä Kennel [REDACTED] nimellä. Kennel [REDACTED] sivuilla neuvotaan ottamaan yhteyttä ja mainostetaan, että toiminta on kennelneuvojan ja eläinlääkärin hyväksymää. Tontille on sijoitettu kuusi suurta verkkoaitausta pääosin tontin eri reunoille. Häkeissä on päivisin keskimäärin 7–8 saksanpaimenkoiraa. Koirien määrä vaihtelee riippuen kasvatti- ja sijoituskoirien määrästä. Alue on omakotiasumiseen kaavoitettua rakennuskaava-aluetta ja verkkoaidatut kuusi isoa häkkiä ovat joko aivan tonttien rajalla tai enimmilläänkin 30 metrin etäisyydellä tonttien rajoista. Koirahäkit on sijoitettu tontin eri laidoille, mikä aiheuttaa sen, että kun jossain häkissä saksanpaimenkoira aloittaa haukunnan, muissa häkeissä olevat koirat laumaeläiminä yhtyvät haukuntaan.

Toiminnan laajuutta ja kennelin aiheuttamaa meluhaittaa ei ole selvitty riittävästi. Kirkkonummen kunnan ympäristöviranomaisen on tehnyt kaksi valvontakäyntiä Kennel [REDACTED]. Ensimmäinen käynti on tehty lokakuussa 2019. Tämän käynnin raportissa ei ole arvioitu millään tavalla koirien aiheuttamaa meluhaittaa eikä koirien määrää ole mainittu eikä selvitetty. Myöskään päivämäärää käynnille ei ole ilmoitettu päätöksessä.

Toinen käynti on tehty torstaina 22.10.2020, jolloin koiria on ollut selvityksen mukaan häkeissä kolme ja omistajalta saadun tiedon mukaan yksi talon sisätiloissa. Päätösehdotus ja sen mukaisesti tehty Rakennus- ja ympäristölautakunnan päätös on perustunut ainoastaan tähän yhtenä arkipäivänä tehtyyn tarkastuskäyntiin ja kennelin omistajan kertomukseen.

Kennelin aiheuttama melu on pahimmillaan viikonloppuisin ja loma-aikoina eli ajankohtina, jolloin toiminta kennelissä on vilkkaimmillaan. Ympäristöviranomaisen tarkastuskäyntejä tulee olla useita ja käyntien tulee sijoittua myös viikonloppuihin ja loma-aikoihin, eikä käynneistä saisi ilmoittaa kennelinpitäjälle etukäteen. Käynneillä täytyy myös mitata tai jollain muulla luotettavalla tavalla arvioida melun määrä.

Kennel [REDACTED] toiminnan laajuutta olisi myös pitänyt arvioida heidän kotisivuillaan olevan avoimen mainonnan sekä Kennelliiton avoimista jalostustietojärjestelmistä löytyvän tiedon perusteella. Muutoksenhakija on vaatinut kenneltoiminnan lopettamista ja muutenkin koirien pidon rajoittamista sellaiseen määrään, joka on normaalin perheasumisen rajoissa.

Koirat tuodaan joka päivä ulos häkkeihin aamulla ja niitä pidetään ulkona iltamyöhään. Naapureille on aiheutunut kohtuutonta haittaa näiden isokokoisten saksanpaimenkoirien aiheuttamasta kovasta melusta. Koirien haukunta on jatkuvaa, kun kennelin omistajat liikkuvat tontillaan, naapuritonteilla liikutaan, tai kun tiellä ja metsässä liikkuu eläimiä tai ulkoilijoita.

Rakennus- ja ympäristölautakunnan päätöksessä on vedottu virheellisesti kahteen Vaasan hallinto-oikeuden antamaan päätökseen; 23.5.2017 annettu päätös 17/0234/3 ja 16.3.2017 annettu päätös 17/0106/3. Molemmissa tapauksissa kyseessä oleva hoitola ja kennel sijaitsevat maa- ja metsätalousvaltaisella haja-asutusalueella. Näin ollen päätöksiä ei ole voinut suoraan soveltaa tähän tapaukseen, jossa sijainti on omakotiasumiseen tarkoitettulla rakennuskaava-alueella ja missä tontit ja välimatkat ovat pieniä sekä tonttien käyttö on jatkuvaa ja ympärivuotista.

Kennel [REDACTED] toiminta aiheuttaa huomattavaa haittaa asemakaavassa osoitettujen viereisten tonttien käytölle. Kyse on toiminnasta, joka ei sovellu asemakaavan mukaiselle omakotiasutusalueelle.

Kenneltoiminta on vaikeuttanut merkittävästi vapaiden tonttien myyntiä alueella ja johtanut hintojen alennuksiin. Jotkut naapuritonttien omistajista ovat yrittäneet usean vuoden ajan myydä omistamiaan tontteja, mutta jokainen ostajaehdokas on naapurin koirat nähtyään ja kuultuaan vetäytynyt ostoaikestaan.

[REDACTED] on suunnitellut rakentavansa omakotitalon tontille, jonka rajan tuntumassa on yksi koirahäkeistä. Rakennushankkeen aloittamista tässä tilanteessa on ollut pakko siirtää, kun tontilla asuminen melun vuoksi olisi mahdotonta. Kaikista myymättä ja rakentamatta olevista tonteista on aiheutunut vahinkoa tonttien omistajille asemakaavatonttien korkean kiinteistöveron maksamisen muodossa. Samoin kunta kärsii siitä, ettei asemakaava toteudu suunnitellusti, koska koiratarha estää alueen rakentumisen.

Lautakunnan päätöksessä on todettu, että kiinteistöllä olevat koira-aitaukset ovat pieniä rakennelmia ja näin ollen vapautettuja kunnan

rakennusjärjestyksen luvanvaraisuudesta. Päätöksessä ei ole otettu kantaa siihen, että isoja koira-aitauksia on tontilla kuusi kappaletta ja onko koira-aitauksien lukumäärä oikeassa suhteessa lautakunnan päätöksessä mainitun lemmikkikoirien määrän kanssa, eli neljä kappaletta. Osa koira-aitauksista sallitaan sijaitsevan aivan tontin rajan tuntumassa. Normaaliin ja tavanomaiseen omakotiasumiseen ei kuulu alueella nyt toimiva laajamittainen kenneltoiminta ja koiratarhaus. Kyse on selvästi tavallisesta lemmikkien pitämisestä poikkeavasta toiminnasta, josta ei saa koitua naapureille kohtuutonta haittaa. Maankäyttö- ja rakennuslain tavoitteenakin on jo lähtökohtaisesti järjestää alueiden käyttö ja rakentaminen niin, että ne luovat edellytykset hyvälle elinympäristölle.

Asian käsittely hallinto-oikeudessa

Rakennus- ja ympäristölautakunta on vastineenaan esittänyt muun muassa, että valitus on jätettävä perusteettomana tutkimatta.

Päätös on tehty tarkastuksella ja kiinteistön omistajan selvityksessä annettujen tietojen perusteella, eikä tietojen totuudenmukaisuutta ole ollut syytä epäillä. Ympäristönsuojeluviranomainen on käyttänyt vakiintuneita ja asianmukaisia selvittämiskeinoja, jotka ovat olleet riittäviä asian ratkaisemiseksi. Asian laatu huomioiden ei ole ollut syytä epäillä, että tarkastuksesta etukäteen ilmoittaminen olisi vaarantanut tarkastuksen tarkoituksen toteutumisen. Tarkastus on suoritettu aiheuttamatta kohtuutonta haittaa tarkastuksen kohteelle, ja asiassa on muutoinkin menetelty hallintolain 39 §:n mukaisesti.

Valituksessa on todettu, että häkeissä on päivisin keskimäärin 7 – 8 saksanpaimenkoiraa ja koirien määrä vaihtelee riippuen kasvatti- ja sijoituskoirien määrästä. Muutoksenhakijat eivät ole esittäneet konkreettisia todisteita koirien lukumäärästä. Kiinteistöllä olevien häkkien määrän ei voi katsoa kuvaavan koirien todellista lukumäärää. Mikään kennelin verkkosivuilla ei myöskään ole viitannut siihen, että kennelillä olisi sijoituskoiratoimintaa. Kennelin omistaja on kertonut, että talossa asuu neljä koira, eikä koirakasvatus ole hänelle elinkeinotoimintaa.

Kennelliiton jalostustietojärjestelmän mukaan kennel on tuottanut keskimäärin yhden pentueen vuosittain, mitä ei voi katsoa ammattimaiseksi tai laajamittaiseksi toiminnaksi. Kennelliitolta pyydetyn ajantasaisen tiedon mukaan kyseiseen osoitteeseen on 23.8.2021 ollut rekisteröity neljä elävää koira.

Lautakunta toteaa, että Vaasan hallinto-oikeuden 23.5.2017 antamassa päätöksessä (17/0234/3) valittajan asuinrakennus sijaitsi lähimmillään 55 metrin päässä koira-aitauksesta, jossa oli enimmillään 19 koira. Nyt kyseessä olevan kennelin kohdalla karttatarkastelun perusteella etäisyys on koiratarhalta lähimpään asuntoon kutakuinkin samaa luokkaa, joten toiminnan luvanvaraisuutta arvioidessa kyseiseen päätökseen on ollut perusteltua viitata. Vaasan hallinto-oikeuden 16.3.2017 antamassa päätöksessä (17/0106/3) käsiteltiin neljän koiran meluhaittoja loma-asuntoalueella, jossa häiriintyvät

naapurit sijaitsivat noin 10-120 metrin etäisyydellä. Kyseiseen päätökseen on viitattu, koska se on muistuttanut harrastusmaisen toimintansa ja koirien lukumäärän takia ennakkotapauksista eniten kyseessä olevaa koiratoimintaa, mikä auttoi arvioidessa ympäristönsuojelulain 180 §:n mukaisen yksittäisen määräyksen tarpeellisuutta. Sillä, onko kyseessä asemakaava-alue vai ei, ei ole katsottu olevan merkitystä Vaasan hallinto-oikeuden päätöksiin viitattaessa.

Melumittausvaatimusten osalta lautakunta on todennut, että mittauksiin ei ole nähty tarvetta, kun otetaan huomioon koirien lukumäärä, etäisyys lähimpään asuttuun rakennukseen sekä se, että koirat ovat yöt sisällä. Lautakunta ei ole ottanut kantaa valitukseen kennelin aiheuttamasta vahingosta omaisuudelle. Kiinteistöjen arvon alenemista ei voida tarkastella ympäristönsuojelulain nojalla. Koira-aitausten luvanvaraisuuteen liittyen lautakunta on viitannut alkuperäisen ratkaisunsa perusteluihin.

██████████ on vastineenaan esittänyt muun muassa, että viranomaisen on selvittänyt asian kannalta tarpeelliset seikat, kuten koirien lukumäärän sekä kasvatustoiminnan laajuuden Kennelliiton tietokannasta ja tontilla suoritetulla katsastuksella. ██████████ kotona asuu neljä saksanpaimenkoiraa. Kennelliiton tietokannassa näkyvät kasvatit eivät ole hänen omistuksessaan, eikä hänellä ole myöskään ole muualla asuvia niin sanottuja sijoituskoiria. Kasvatustoiminta on ollut pienimuotoista käsittäen noin yhden pentueen vuodessa. Pennut on luovutettu uusiin koteihinsa kahdeksan viikon ikäisenä, joten näistä pikkupennuista ei ole voinut olla häiriötä naapurustoon.

Pentuja on niin vähän ja harvoin, ettei toimintaa pidettäisi kuluttajariitalautakunnassa elinkeinotoimintana. Kasvatus on ollut osa harrastusta, josta ei ole saatu varsinaista tuloa. ██████████ on ollut koko ajan ansiotyössä muualla, nykyisellä työnantajalla vuodesta 1988. Virkamiehet ovat myös tutustuneet kiinteistöön ja todenneet kaiken olevan kunnossa. Kasvatustoiminta on tällä hetkellä tauolla, eikä suunnitelmia sen jatkamisesta ole. Koirienpidossa on kyse lemmikkikoirista, jotka ovat osa perheen arkea, eikä kyse näin ole laajemmasta toiminnasta, joka olisi erityisen vilkasta tiettyinä aikoina. Katsastus kiinteistöllä on toteutettu näin tarkoituksenmukaisesti, eikä uusi käynti toisena ajankohtana kuten viikonloppuna tai loma-aikana tuo arviointiin lisäarvoa. Koirat eivät myöskään oleskele pihalla irrallaan valvomatta ja ne viettävät yöt sisätiloissa.

Kennelliiton myöntämä kennelnimi ei sinänsä tarkoita koirien ammattimaista jalostusta siihen liittyvine oheistoimintoineen. Kennelnimen haltijan internet-sivujen tarkoituksena on saada näkyvyyttä jalostusratkaisuille ja koiraharrastajien kiinnostusta ja sitä kautta mahdollisuus valita pennuille parhaat mahdolliset kodit. Harrastusluonteisessa kasvatustoiminnassa internet-sivujen tarkoitus ei ole edesauttaa toiminnan laajentamista tai mahdollisimman suuren pentumäärän myymistä ansaintatarkoituksessa. Samoin tarhojen lukumäärä ei osoita tosiasiallista koirien lukumäärää tai toiminnan tosiasiallista laajuutta. Osa aitauksista on ollut eri syistä pitkään käyttämättä ja tämän myös paikalla ollut viranomaisen pystyi helposti päättelemään muun muassa kasvillisuudesta. Kunnan viranomaisen on

asianmukaisella tavalla ja tarkoituksenmukaisessa laajuudessa selvittänyt asian kannalta olennaiset seikat.

Tontilla on kuusi kevyttä verkkoaitatarhaa eri puolilla tonttia. Tontin eteläpuolella on kolme tarhaa. Yhtä näistä ei ole käytetty moneen vuoteen ja pieni tarha keskellä pihaa ei ole ollut koirien käytössä. Ympäristötarkastaja on todennut 22.10.2020 käynnillä, että osasta tarhoista oli selvästi nähtävissä, etteivät ne olleet käytössä. Neljä tarhaa on käytössä. Tontin eteläpuolella olevat kaksi tarhaa eivät ole käytettävissä ympärivuotisesti. Silloin kuin sataa vettä tai märkää lunta, alue tulvii ja vesi nousee todella korkealle ja silloin koiria ei voi pitää näissä tarhoissa. Jos pakkasta on yli 12 astetta, koirat ovat vain noin kaksi tuntia päivässä ulkona. Sateisina päivinä ja syksyisin pimeällä koirat otetaan sisälle, kun työpäivä on päättynyt noin klo. 17.00 aikoihin.

Tarkastuskäyntejä on vuosien mittaan tehty useita ja osasta näistä ei ole ilmoitettu etukäteen. Kirkkonummen kunnan eläinsuojeluvalvoja eläinlääkäri ja hänen seurassaan mukana ollut naishenkilö, ovat tehneet tarkastuskäynnin, josta ei ole ilmoitettu etukäteen. Kennelneuvonta on tehnyt käynnin 7.11.2005, jolloin [REDACTED] on ollut töissä. Kennelneuvonta on soittanut ja pyytänyt tehdä tarkastuksen, jonka ovat suorittaneet ilman [REDACTED] läsnäoloa. Kirkkonummen kunnan rakennustarkastajan käynnistä tontilla 29.9.2006 ei ole ilmoitettu etukäteen, eikä [REDACTED] ole ollut kotona tarkastuksen aikana. Kirkkonummen kunnan ympäristötarkastaja 29.5.2019 ja 22.10.2020 on tehnyt tarkastuksen, josta on ilmoitettu etukäteen ja jossa [REDACTED] on ollut paikalla.

Koirien haukuntaa ja sen mahdollisesti aiheuttamaa häiriötä arvioitaessa on otettava huomioon, että kyse on harvaan asutusta pientaloalueesta, jolla on melko paljon ääntä imevää puustoa. Koirien haukkuminen myös sinänsä kuuluu elämään ja alueella kuuluu koirien haukkumista, minkä lisäksi siellä liikkuu paljon irtokoiria. Koirat eivät ole yksin ja valvomatta kiinteistöllä ulkona, eivätkä ne hauku esimerkiksi yöllä tai aikaisin aamulla, eikä valituksessa ole näin väitettykään. Koirat viettävät yöt sisällä. Useiden alueella pysyvästi ja pitkäänkin asuneiden naapureiden antamien lausuntojen mukaan heille ei ole aiheutunut koirista häiriötä.

Valittajan asiassa lausuneet [REDACTED] sekä kiinteistövalittaja eivät asu kyseisellä alueella, joten heidän näkemyksensä ei perustu päivittäiseen havainnointiin. Näin heillä ei voi olla oman käden kokemusta koirien jatkuvasta haukkumisesta tai niiden aiheuttamasta häiriöstä tai että kyse on ollut juuri minun koiristani. Alueella liikkuu paljon karanneita koiria ja irtokoiria, jotka aiheuttavat hämmennystä ja väärinkäsityksiä. Ulkoiluttajat pitävät myös koiriaan irti ja ne erittäin usein karkaavat [REDACTED] pihaan, koirien luokse, mikä aiheuttaa lisää haukkumista alueella.

Valituksen mukaan koirien on esitetty haitanneen alueen kiinteistöjen myyntiä. Tällä hetkellä kaikki alueen yksityisessä omistuksessa olevat myynnissä olleet tontit on myyty. [REDACTED] on esittänyt syitä kiinteistöjen aiemmille myyntivaikeuksille sekä tontteihin liittyviä seikkoja.

Muutoksenhakijoille on varattu tilaisuus antaa vastaselitys. Vastaselitys on annettu.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

1. Hallinto-oikeus ei tutki valituksissa esitettyjä rakennuslupamenettelyyn koskevia vaatimuksia, vaan siirtää asian Helsingin hallinto-oikeuden käsiteltäväksi siltä osin kuin se liittyy maankäyttö- ja rakennuslakiin.
2. Hallinto-oikeus valituksen osittain hyväksyen muuttaa Kirkkonummen rakennus- ja ympäristölautakunnan antamaa päätöstä asettamalla ympäristönsuojelulain 180 § mukaisen määräyksen niin, että koirat eivät saa ulkoilla kiinteistöllä [REDACTED] klo 17.00–07.00 välisenä aikana.

1. Asian siirto

Sovelletut oikeusohjeet ja perustelut

Tuomioistuinlain 4 luvun 1 §:n mukaan hallinto-oikeus käsittelee ja ratkaisee ne hallinto-oikeudelliset valitukset, hallintoriita-asiat ja muut asiat, jotka säädetään kuuluviksi sen toimivaltaan hallintolainkäyttölaissa (586/1996) tai muussa laissa.

Hallintolainkäyttölain 12 §:n 1 momentin mukaan valitus tehdään sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä on sen viranomaisen toimialue, jonka päätöksestä valitetaan. Jollei tätä perustetta voida käyttää, valitus tehdään sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä päätöksen tehneen viranomaisen päätoimipaikka sijaitsee tai, jollei tätäkään perustetta voida käyttää, sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä päätös on tehty.

Hallinto-oikeuksien sijaintipaikoista ja tuomiopiireistä annetun valtioneuvoston asetuksen 2 §:n 1 kohdan mukaan Helsingin hallinto-oikeuden tuomiopiiriin kuuluu Uudenmaan maakunta. Maakunnista annetun valtioneuvoston päätöksen mukaan Kirkkonummi kuuluu Uudenmaan maakunnan alueeseen.

Ympäristönsuojelulain 190 §:n 1 momentin (974/2017) mukaan ympäristönsuojelulain nojalla annettuun viranomaisen päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään, jollei jäljempänä laissa toisin säädetä.

Muutoksenhakijat ovat esittäneet vaatimuksia rakennusjärjestyksen luvanvaraisuudesta ja maankäyttö- ja rakennuslain tavoitteista. Muutoksenhakijat ovat siis valittaneet sekä ympäristönsuojelulain että maankäyttö- ja rakennuslain alaisista asioista.

Hallintolainkäyttölain 12 §:n 1 momentin mukaan valitus on tehtävä alueellisesti toimivaltaiselle hallinto-oikeudelle. Näin ollen maankäyttö- ja

rakennuslain mukaisessa asiassa toimivaltainen hallinto-oikeus on Helsingin hallinto-oikeus.

2. Pääasia

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulain 5 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan ympäristönsuojelulaissa tarkoitetaan päästöllä ihmisen toiminnasta aiheutuvaa aineen, energian, melun, värinän, säteilyn, valon, lämmön tai hajun päästämistä, johtamista tai jättämistä yhdestä tai useammasta kohdasta suoraan tai epäsuorasti ilmaan, veteen tai maaperään. Momentin 2 kohdan mukaan ympäristön pilaantumisen tarkoitetaan sellaista päästöä, jonka seurauksena aiheutuu joko yksin tai yhdessä muiden päästöjen kanssa: a) terveyshaittaa; b) haittaa luonnolle ja sen toiminnoille c) luonnonvarojen käyttämisen estymistä tai melkoista vaikeutumista; d) ympäristön yleisen viihtyisyyden tai erityisten kulttuuriarvojen vähentymistä; e) ympäristön yleiseen virkistyskäyttöön soveltuvuuden vähentymistä, f) vahinkoa tai haittaa omaisuudelle taikka sen käytölle; tai g) muu näihin rinnastettava yleisen tai yksityisen edun loukkaus.

Ympäristönsuojelulain 11 §:n 1 momentin mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttava toiminta on mahdollisuuksien mukaan sijoitettava siten, että toiminnasta ei aiheudu pilaantumista tai sen vaaraa ja pilaantuminen voidaan ehkäistä.

Saman pykälän 2 momentin 4 kohdan mukaan toiminnan sijoituspaikan soveltuvuutta arvioitaessa on otettava huomioon toiminnan sijoituspaikan ja vaikutusalueen nykyinen ja oikeusvaikutteisen kaavan osoittama käyttötarkoitus.

Ympäristönsuojelulain 180 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi toimittamansa tarkastuksen nojalla antaa ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaa toimintaa koskevan yksittäisen määräyksen, joka on tarpeen pilaantumisen ehkäisemiseksi. Määräys voi koskea toimea tai rajoitusta, toiminnan tarkkailua tai tiedottamista taikka valvontaa varten tarpeellisten tietojen antamista. Määräys ei voi koskea luvanvaraista toimintaa eikä rekisteröitävää toimintaa. Määräyksen on oltava kohtuullinen ottaen huomioon toiminnan luonne ja ympäristön pilaantumisen merkittävyys.

Hallituksen esityksessä (HE 214/2013 vp) ympäristönsuojelulaiksi ja laeiksi eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta on todettu 180 §:n yksityiskohtaisissa perusteluissa, että pykälä on sama kuin voimassa ollut 85 § kuitenkin niin muutettuna, että määräyksen sisällöstä säädettäisiin nykyistä tarkemmin. Ympäristönsuojelu- ja vesilainsäädännön uudistamiseksi annetun hallituksen esityksen (HE 84/1999 vp) yksityiskohtaisten perustelujen mukaan ympäristönsuojelulain 85 §:ssä tarkoitettu määräys koskisi muuta kuin luvanvaraista toimintaa. Määräyksen tulisi olla tarpeen pilaantumisen ehkäisemiseksi ja sen tulisi olla kohtuullinen suhteessa toteutuneeseen pilaantumiseen tai pilaantumisen ilmeiseen vaaraan. Määräyksiä annettaessa

tulisi ottaa huomioon yleinen velvollisuus sietää kohtuullisessa määrin haittoja. Määräyksiä annettaessa otettaisiin huomioon myös pilaantumista aiheuttavan toiminnan luonne ja mahdollisuudet pilaantumisen poistamiseen.

Eräistä naapuruussuhteista annetun lain (90/2000) 17 §:n 1 momentin mukaan kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa ei saa käyttää siten, että naapurille, lähitöllä asuvalle tai kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa hallitsevalle aiheutuu kohtuutonta rasitusta ympäristölle haitallisista aineista, noesta, liasta, pölystä, hajusta, kosteudesta, melusta, tärinästä, säteilystä, valosta, lämmöstä tai muista vastaavista vaikutuksista.

Saman pykälän 2 momentin mukaan arvioitaessa rasituksen kohtuuttomuutta on otettava huomioon paikalliset olosuhteet, rasituksen muu tavanomaisuus, rasituksen voimakkuus ja kesto, rasituksen syntymisen alkamisajankohta sekä muut vastaavat seikat.

Asiassa saatu selvitys

Kirkkonummen ympäristönsuojeluyksiköltä on pyydetty keväällä 2019 tapaamista liittyen kenneltoiminnan aiheuttamiin häiriöihin naapurustossa. Tapaaminen on järjestetty 24.5.2019 Kirkkonummen ympäristönsuojeluyksikössä. Ympäristötarkastaja on käynyt paikalla 29.5.2019 ja pyytänyt 10.9.2019 selvitystä toiminnanharjoittajalta. Selvityksen perusteella on todettu, että kennel ei harjoita liiketoimintaa eikä kyse ole myöskään laajamittaisesta harrastustoiminnasta, vaan tavanomaisesta lemmikkikoirien pidosta. Toiminnan ei ole tuolloin katsottu vaativan ympäristönsuojelulain mukaista lupaa, eikä myöskään ympäristönsuojelulain mukaisia yksittäisiä määräyksiä ollut tarpeellista antaa.

■ ja muutoksenhakijoiden kiinteistöt sijaitsevat 6.6.2014 voimaan tulleella asemakaava-alueella ja siinä määrättyllä erillispientalojen korttelialueella AO. Saadun selvityksen mukaan koiranhäkkejä on ■ kiinteistön jokaisessa kulmassa. ■ naapureita lähimpänä olevasta koiranhäkistä on lähimmän naapurin asuinkäyttöön tarkoitetun kiinteistön rajalle noin 6 metriä. Koiranhäkistä lähimpään muutoksenhakijan asuintaloon, joka kuuluu ■, on noin 60 metriä.

Kirkkonummen ympäristönsuojeluyksikkö on tehnyt 4.6.2020 jätetyn valituksen johdosta kiinteistölle valvontakäynnin 22.10.2020. Käynnin tarkoituksena on ollut selvittää, millaista toimintaa kiinteistöllä tosiasiallisesti harjoitetaan. Kiinteistöllä on ollut tarkastushetkellä ulkona häkeissä kolme koira ja omistajan mukaan lisäksi yksi koira sisätiloissa. Tarkastuksella on kierretty koirien ulkoilualueet sekä koirien yöpymistilat. Tarkastuksen perusteella toiminta on vastannut aiemmin asiasta saatua selvitystä, eikä lisäselvityksille ole ollut tarvetta.

Muutoksenhakijat ovat esittäneet, että kennelin aiheuttama melu on pahimmillaan viikonloppuisin ja loma-aikoina eli ajankohtina, jolloin toiminta kennelissä on vilkkaimmillaan. ■ on vastineenaan esittänyt, että ■ kotona asuu neljä saksanpaimenkoiraa ja, että hänellä ei ole muualla

asuvia niin sanottuja sijoituskoiria. Kasvatustoiminta on ollut pienimuotoista käsittäen noin yhden pentueen vuodessa. Pennut on luovutettu uusiin koteihinsa kahdeksan viikon ikäisenä, joten näistä pikkupennuista ei ole voinut olla häiriötä naapurustoon. Koirat eivät myöskään oleskele pihalla irrallaan valvomatta ja ne viettävät yöt sisätiloissa. Tontilla on kuusi kevyttä verkkoaitatarhaa eri puolilla tonttia. Tontin eteläpuolella on kolme tarhaa. Yhtä näistä ei ole käytetty moneen vuoteen ja pieni tarha keskellä pihaa ei ole ollut koirien käytössä. Silloin kun sataa vettä tai märkää lunta, alue tulvii ja vesi nousee todella korkealle ja silloin koiria ei voi pitää näissä tarhoissa. Jos pakkasta on yli 12 astetta, koirat ovat vain noin kaksi tuntia päivässä ulkona. Sateisina päivinä ja syksyisin pimeällä koirat otetaan sisälle, kun työpäivä on päättynyt noin 17.00 aikoihin. Koirat eivät ole yksin ja valvomatta kiinteistöllä ulkona, eivätkä ne hauku esimerkiksi yöllä tai aikaisin aamulla, eikä valituksessa ole näin väitettykään. Koirat viettävät yöt sisällä. Useiden alueella pysyvästi ja pitkäänkin asuneiden naapureiden antamien lausuntojen mukaan heille ei ole aiheutunut koirista häiriötä.

Oikeudellinen arviointi

Hallinto-oikeus katsoo, että asiassa saatu selvitys koirien määrästä, ilmoitetuista koirien ulkoiluajoista sekä asemakaava-alueesta huomioon ottaen asiassa ei ole tarpeen suorittaa melumittausta tai hankkia muuta selvitystä koirista aiheutuvan melun toistuvuudesta ja määrästä. Asiakirjoihin liitettyjen selvitysten perusteella ympäristönsuojeluviranomainen on voinut ratkaista asian tarkastuksella saadun tiedon perusteella.

Koirien pitämisestä aiheutuvia meluhaittoja on mahdollista rajoittaa yksittäisillä määräyksillä ympäristönsuojelulain 180 §:n nojalla. ■■■■■ on ilmoittanut, että hänellä on neljä koira ja asiassa on esitetty, että koirat haukkuvat runsaasti. ■■■■■ on ilmoittanut, että hän ottaa koirat sisälle sateisina päivinä ja syksyisin pimeällä, kun työpäivä on päättynyt noin klo 17.00 aikoihin ja muuten aina yöksi.

Melua ja sitä kautta ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttava toiminta sijaitsee lainvoimaisessa asemakaavassa asuinkäyttöön osoitetulla asuinalueella ja sen läheisyydessä sijaitsee jo rakennettuja asuntoja ja rakenteilla olevia asuntoja ja melu ajoittuu osittain ilta-aikaan, viikonloppuihin sekä loma-aikaan, joita voidaan pitää melun häiritsevyyden kannalta ongelmallisimpina aikoina. Neljän isokokoisien koiran pitkäaikainen ja jatkuva sekä useita tunteja päivässä kestävä ulkona säilyttäminen poikkeaa normaalista asuinalueella harjoitettavasta toiminnasta, eikä sitä voida pitää normaalien sietämisvelvollisuuden piirin kuuluvana asiana.

Vaikka kyseistä toimintaa on harjoitettu alueella jo aiemmin, hallinto-oikeus katsoo, että mikäli koirista aiheutuvaa melutasoa ei määräyksellä rajoiteta klo 17.00 jälkeen, voidaan toiminnasta aiheutuvaa melurasitusta pitää kaavoitetulle asuinalueelle tavanomaista suurempana ja siten ajoittain kohtuuttomana.

Edellä mainittu huomioon ottaen, hallinto-oikeus on enemmän viivästyksen välttämiseksi ottanut asian ratkaistavakseen palauttamatta asiaa uudelleen käsiteltäväksi kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Näin ollen melun syntymistä on syytä rajoittaa ympäristönsuojelulain 180 §:n mukaisella määräyksellä haittojen vähentämiseksi valituksenalaisesta päätöksestä poiketen.

Ottaen huomioon naapureiden ja asumiskäyttöön tarkoitettujen kiinteistöjen läheisyys asemakaavan mukaisella pientalokäyttöön määrätyllä asuntoalueella, koirien määrä ja selvitys koirien ulkoiluajoista hallinto-oikeus katsoo tarpeelliseksi määrätä, että koirat eivät saa ulkoilla kiinteistöllä klo 17.00–07.00 välisenä aikana.

Annettavan määräyksen kohtuullisuutta arvioitaessa on otettava huomioon, että asiassa saadun selvityksen perusteella koiria on osittain aikaisemminkin säilytetty illalla sisällä säästä johtuvista syistä ja asiassa ei ole esitetty muita keinoja koirista aiheutuvan melun vähentämiseksi. Annettua määräystä ei voida muutoinkaan pitää kohtuuttomana suhteessa aikaisempaan toimintaan ja jatkossa tapahtuvaan toimintaan. Määräyksellä ei rajoiteta koirien pitoa muuten kuin kyseisen kiinteistön piha-alueella ilta- ja yöaikaan.

Edellä mainituin perustein päätöstä ei ole syytä valituksessa esitettyjen näkökohtien johdosta kumota tai palauttaa Kirkkonummen kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle uudelleen käsiteltäväksi.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa esitetyt

Päätöksen tiedoksiantaminen

██████████ ilmoitettuna yhdyshenkilönä on viipymättä tämän päätöksen tiedoksi saatuaan ilmoitettava päätöksen tiedoksisaannista valituskirjelmän allekirjoittaneille asiakumppaneille. Jos hän tämän laiminlyö, hän on velvollinen korvaamaan ilmoittamatta jättämisestä aiheutuneen vahingon sikäli kuin se laiminlyönnin laatuun tai muihin olosuhteisiin nähden harkitaan kohtuulliseksi (laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 94 §, hallintolaki 56 § 2 mom. ja 68 §).

Muutoksenhaku

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain mukaan tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimmalle hallinto-oikeudelle 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitusosoitus on liitteenä Hall (01.20).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet hallinto-oikeustuomari [REDACTED], asessori [REDACTED] ja luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomari [REDACTED].

Esittelijä [REDACTED]

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

